

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuutikkut siunertarineqarpoq aalisarneq pillugu inatsimmi akiliutit pillugit aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa. Ilangussineq piviusumik isigalugu nutaajungikkaluarpoq, taannami siusinnerusukkut aningaasanut inatsimmi aalajangersarneqarnikuusimammat. Aalajangersakkamit nuutsineq Kalaallit Nunaanni inatsisiliornermi malittarisassanut naapertuuppoq.

Ilangullugu siunnersuutigineqarpoq akiliummik kingusinaarluni akiliuteqarnermi imaluunniit akiliinngitsoornermi ernialiisoqartalernissaa kiisalu inatsit naapertorlugu akiliisitsisarnerit pillugit aalajangersagaliortoqarnissaa Nunatta Karsianut isertitsissutaasartussanik.

2. Siunnersuummi pingaarnerit

Inatsisissatut siunnersuut atuisut akiliuteqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 17, 3. december 2009-imi atortuulersinneqartumi aalajangersakkanik iluarsartuussinertaqarpoq, taamaasiornikkut isumagineqarpoq aningaasartuutit matussuserneqassasut akiliutinik eqqussineq aqutigalugu.

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik aamma akuersissutiginninnernik tunniussinermi akiliummik akiliuteqartarneq pillugu aalajangersakkat avataasiarluni aalisarnermi aamma sinerissamut qanittumi raajarniarnermi pisassiissutinut akitsuut Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 17, 3. december 2009-imeersukkut eqqunneqarpoq. Tassani Naalackersuisunit iliuutsitut allaffissornikkut aningaasartuutit annikillisissinnaajumallugit atuisut akiliuteqartalernissaat suliniutit eqqunneqarpoq.

Aalisarneq pillugu inatsit inatsisitigut toqqammavigalugu siunissami akiliutit annertussusiisa aalajangersarneqartalernissaannut atatillugu, peqatigitillugulu Naalackersuisut atuisut akiliutit aqutigalugit akiliuteqartarnerinik ullumikkut aqqissuussinerusumit nalilersuisimapput.

Tamatuma takutippaa, sinerissamut qanittumi akuersissutiginninnernik aamma aalisarnermi aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarnermi akiliutinik akiliuteqanngitsoortarnerup kingunerisimagaa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmi allaffissornikkut annertunerusumik nammagaqalerneq, akileeqqussilluni allakkianik suliaqartarnerup kingunerisaanik pisullu ilaanni tamatuma kingorna akiliisitsiniartartumut suliamik tunniussinermi.

Inatsisissatut siunnersuutikkut matumuuna Naalackersuisut kissaatigisimavaat siullermik akiliutinik akiliuteqanngitsoornerit erniat pillugit inatsit atuuttoq naapertorlugu pillammik ernia-

lersorneqassasoq. Inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani imaalissaaq erniap kisitsisita 7%-imik ilallugu. Aappaattut Naalakkersuisut kissaatigaat, nalunaarutitut isikkulertlugu sakkortusisanik malittarisassanik aalajangersaasoqassasoq tassalu, inuit ingerlatseqatigiiffiillu akiliummik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit akiliuteqanngitsut tamatuma kingorna akuersissummik nutaamik aamma aalisarnermut aalisarsinnaanermik akuersissummik pissarseqqinnissamut piginnaatitaassanngitsut aningaasat akilerneqarsimasussat pillaamik erniat ilanngullugit Nunatta karsianut akilereerneqarsimatinnagit.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliussat atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi ilaatigut Inatsisartut inatsisaatigut nr. 17, 3. december 2009-mi allanngortinneqartukku kingullerpaamillu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 5, 4. juni 2012-imi allanngortinneqarsimasumi tulliuttunik allannguisoqarpoq:
<p>§ 14. <i>Imm. 5.</i> Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarnermut aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinerminni aamma akuersissuteqarnerminni akiliummik akileqqusisinnaapput, annertussusia aalisarsinnaanermut akuersissutinut aamma akuersissuteqarnermut atatillugu allaffissornermut aningaasartuutaasut tunngavigalugit aalajangersarneqartartumik. Sinerissamulli qanittumi raajarniarnermi aalisarsinnaanermut akuersissutinut akuersissutiginninnernullu akiliut akileqquneqartassanngilaq.</p> <p><i>Imm. 6.</i> Akiliummut aningaasat annertussusiat § 14 imm. 5-imi taaneqartoq Inatsisartut Aningaasanut inatsisaanni aalajangersarneqartassaaq.</p>	<p>§ 14 a. Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarnermut aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinerminni aamma akuersissuteqarnerminni akiliummik akileqqusisarnissaq pillugu aalajangersagaliorsinnaapput. Akiliulli taanna sinerissamut qanittumi raajarniarluni aalisarnermut aalisarsinnaanermut akuersissutinut aamma akuersissutiginninnernut akileqquneqartassanngilaq, tamatumunngami imm. 2 naapertorlugu akiliummik akiliisoqartarmat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Naalakkersuisut aalajangersagaliorsinnaapput ukiumoortumik akiliummit akiliuteqartarnissaq pillugu ingerlatseqatigiiffinit inunnillu avataasiorluni aalisarnermut imaluunniit sinerissamut qanittumi raajarniarluni aalisarnermut akuersissuteqarfigineqarsimasunit pisassiissutinillu tunineqarsimasunit.</p>

<p><i>Imm. 7.</i> Suliffeqarfiit (inuit, ingerlatseqatigiiffiit, umiarsuaatileqatigiiffiit ilaalu ilanngullugit), Naalakkersuisunit avataasiorluni aalisarnermut sinerissamulluunniit qanittumi raajarniarnermut akuersissummik pisassiistutinilluunniit tunineqarsimasut Nunatta karsianut ukiumoortumik akiliummik akiliuteqartassapput. Akiliut akileqquneqassaaq aalisarnermik ingerlatsinerit nakkutigineqarnerinut aningaasartuutit matussuserneqarnissaat siu- nertaralugu.</p> <p><i>Imm. 8.</i> Akiliummut aningaasat annertussusiat § 14 imm. 7-imi taaneqartoq Inatsisartut Aningaasanut inatsisaanni aalajangersar- qartassaaq.</p> <p><i>Imm. 9.</i> Naalakkersuisut nalunaarutitut isik- kulerlugit § 14 imm. 5 aamma § 14 imm. 7 naapertorlugit akiliummut akiliutip allaffis- sornikkut ingerlanneqarnera pillugu sukumii- nerusunik malittarisassiorsinnaapput.</p> <p><i>Imm. 10.</i> Inatsit manna naapertorlugu male- ruagassani, maleruagassani aalajangersakka- nik unioqqutitsinerimut akiliisitsisoqarsinna- nera pillugu malittarisassanik aalajangersaa- soqarsinnaavoq. Ingerlatseqatigiiffiit aktiaa- tillit, piginneqatigiiffiit, piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit, suliffeqar- fiit aningaasaateqarfiillu imminnut pigisut aalajangersakkanik unioqqutitsinerinik akilii- tsitsissummik akiliisinneqarsinnaapput.</p>	<p><i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut akiliummik akilii- sarneq pillugu imm. 1 aamma 2 naapertorlu- git allaffissornikkut ingerlatsineq pillugu su- kumiinerusunik aalajangersagaliorsinnaap- put, taakkua ilagalugu akiliutinut akitsuullit aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu aku- ersissummik akuersissuteqarnermilluunniit nutaamik pissarsisinnaasannigitsut, aningaasat akiitsorilersimasat, pillaatitut ernialiussat, akileqqaarsimatinnagit.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Akiliutinik akiliinngitsoortoqartillugu, Inatsisartut inatsi- saat manna naapertorlugu aalajangersarne- qarsimasumik, erniat pillugit inatsimmi ullup akileereerfiusussap kingorna naatsorsorne- qartartuni aalajangersakkat naapertorlugit er- nialersuisoqartassaaq. Ernialiussalli annertus- suseqassapput ikinnerpaamik 50 kroninik naatsorsorneqartassallutillu kingusinnerpaa- mik ullormit piffissaagallartillugu akiliute- qarfiusartussamit.</p>
	<p>3. § 33 imm. 4 kingorna ikkunneqassaaq: “<i>Imm. 5.</i> Akiliisitsinerit, <i>imm. 1-4-lu</i> naa- pertorlugit akiliisitsissutaasut, Nunatta Kar- sianut nakkartassapput.”</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2013 atortuulerpoq.</p>

3. Pisortanut aningaasaqarniarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Marloqiusamik atuisunut akiliuteqartarnermi periuseq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 17, 3. december 2009-imeersukkut atortuulersinneqartoq siunnersuutigineqassaaq imatut ingerlateqqinneqassasoq:

- Sinerissamut qanittumi (sinerissamulli qanittumi raajarniarneq ilaatinngu) aalisarsinnaanermut akuersissut akuersissuteqarfigineqarnerlu suli 1.500 kroninik akeqassasoq.
- Avataasiorluni aalisarneq kiisalu sinerissamut qanittumi raajarniarneq suli akiliuteqartinneqartassapput (siusinnerusukkut akitsuummik taaneqartartoq) tonsimut ataatsimut 60 kroninik, pisassiissutit nalunaarutigineqarsimasut aallaavigalugit naatsorsorneqartartumik. Akiliutit Naalackersuisunit nalunaarutit isikkulerlugit qummut ammullu iluarsivigineqarsinnaassapput, taamaasillutik aalaakkaasumik annertoqatigisassallugit naatsorsuutigisamik piffissamik atuinertut isikkulerlugit aningaasartuutit aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmi allatigut allaffissornikkut aningaasartuutit.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarniarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Inunnut ingerlatseqatigiiffinnullu attuumassuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat eqqarsaatigalugit, naatsorsuutigineqassaaq, inatsimmik allangortitsineq amerlanerusunik aningaasartuutininik nassataqassanngitsoq, inatsisissatummi siunnersuutikkut eqqarsaatigineqanngimmat inatsimmi maannakkut atuuttumi atuisunut akiliuteqartitsisarnermi periuserineqartup allangortinneqarnissaa.

Naatsorsuutigineqassaarli, inuit ingerlatseqatigiiffiillu, siunissami akiliummik piffissaq eqqorlugu akiliuteqanngitsut imaluunniit akiliummik akiliinngitsoortut, inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik aningaasartuuteqarnerulernissartik naatsorsuutigissavaat, tassami Naalackersuisut ilaatigut kissaatigimmassuk akiliutinut akiliinngitsoorneq pillaammik ernialerneqartassasoq, ilaatigullu kissaatigalugu malittarisassat nalunaarutit isikkulerlugit aalajangersarneqartassasut, taamaasilluni inuit ingerlatseqatigiiffiillu ukiumi ataatsimi akiliummik tamakkii-sumik ilaannakuusumilluunniit akiliuteqarsimanngitsut ukiumi ataatsimi aalisarsinnaanermut akuersissummik aamma aalisarnissamut akuersissummik pissarsinissaminnut piginnaatinnegassanngitsut aningaasat akilerneqarsimasussat pillaatitut erniat ilanngullugit Nunatta Karsianut akilerneqareersimatinnagit.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassat

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut imaluunniit pinngortitamut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Aammattaaq siunnersuut inuit peqqissusiannut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarani.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

7. Kingunerisassat allat annertuujusinnaasut

Siunnersuut annertuunik allanik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq.

8. Oqartussaasunik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq.

Siunnersuut ukunani tusarniaassutitut nassiunneqarpoq, KANUKOKA, SIK, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, NUSUKA, KNAPK, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Nunamut Namminer-mut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik. Tusarniaaneq sapaatip akunnerinik tallimanik piffissaligaasimavoq.

SIK-mit, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit, kiisalu Inuussutissaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissutit tiguneqarsimapput.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, kiisalu Inuussutissaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut oqaaseqaateqanngillat.

Akuersissutinik atulersitsisarnermut atatillugu allaffissornermut akiliummik akiliisoqartarnis-saa, SIK-mit paasilluarneqarsinnaavoq. Kisianni kinguaattoornermut erniat atulersinneqarnis-saa kissaatigineqartutut sunniteqarnissaa SIK-p isumaqarfiginngilaa. Taassuma saniatigut kattuffik isumaqarpoq, tunisisarnernut akit qaffannissaat isumannaarniarlugu tunitsivinnik isumaqatigiinninniartoqartariaqaraluartoq, taamaasillutik aalisartut akiliut akilersinnaanias-sammassuk.

Tusarniaanernut akissutit siunnersuummi allannguinnissamut pissutissaqartitsinngillat.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr.1-imut

Aalajangersakkap aalisarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 14, imm. 5-miit 10-mut atorunnaarsippai.

Aalisarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 14, imm. 5-p Naalakkersuisut sineris-sap qanittuani aalisarnermi aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermut kiisalu akuer-sissutinik allanik tunniussinermut atatillugu akiliuteqarnissamik piunasaqarsinnaanerinut pi-ginnaatippai, taamaallaat sinerissamut qanittumi raajanik aalisarnek pinnagu. § 14, imm. 6-p aqqutigalugu aalajangersarneqarpoq, akiliutip angissusissaa Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaanni aalajangersarneqassasoq. § 14, imm.7-p aalajangersassavaa, avataasiorluni

aalisartut imaluunniit sinerissamut qanittumi raajarniartut ukiomoortumik akileraarummik akiliteqartalernissaat aalisarnermik nakkutilliinermut aningaasartuutunik matussutissanik. § 14, imm, 8-p aalajangersassavaa, akileraarutip angissusissaa Inatsisartut Aningaasaqarnermut Inatsisaatigut aalajangersarneqassasoq. Kiisalu § 14, imm, 9-p Naalakkersuisut akiliummik akileraarummillu akiliisarnernik aqutsisarneq pillugu malittarisassanik erseqqarinnerusunik aalajangersaasarnissaannut piginnaatippai.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat eqqaaneqartut aalajangersakkamik nutaamik taarserneqassasut: § 14a. § 1, nr. 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 14, imm, 10, taamatut atorunnaarsinneqarnissaa siunnersuutigineqartoq, aalajangersaavoq, najoqqutassiani aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu atuutilersinneqartuni, najoqqutassiani aalajangersakkanik unioqqutitsinermi akiliisitsinermik pineqaatissiineq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaasoq, aammattaaq soorlu inuit inatsisitigut, assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit akiliisitsinermik pineqaatissiisummik tunineqarsinnaassasut. Aalajangersakkap atorunnaarsinnissaa siunnersuutigineqarpoq, aalisarneq pillugu inatsisip § 33, imm. 2-mi 3-milu malittarisassaq assingusoq pigineqareermat.

Nr. 2-mut

Imm. 1-imiit 3-mut

Aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi imm. 1-mi aalajangersagaq § 14, imm, 5 assigaa imatut allannguutitalerlugu, akiliutip siunissami annertussusissaa nalunaarutitut isikkulerlugu aalajangersaavigineqartassasoq aningaasanut inatsimmiittumut taarsiullugu.

Akiliummik aalajangersaasarnermut akilereeqqusiisarnissamullu inatsisitigut toqqammavigisaq inatsimmi nalunaarneqarsimassaaq, akiliutilli nammineq annertussusia akiliummillu akiliteqarnermi il.il. allaffissornikkut ingerlatsineq nalunaarutitut isikkulerlugu aalajangersaavigineqarsinnaassalluni.

Aalajangersakkap aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi imm. 2-p § 14, imm, 7-8-lu aalajangersakkami assigai aammattaaq imatut allannguutitalerlugit, tassalu akiliutip annertussusissaa Inatsisartut Aningaasanut Inatsisaaniunngitsoq nalunaarutinngorluguli aalajangersarneqassasoq, kiisalu oqaaseq “akitsuut” atorunnaarluni oqaatsimillu uuminnga taarserneqarluni “akiliut”.

Allannguinermi pineqartumi aalajangersakkap paasineqartarnerata allanngortinneqarnissaa siunertarineqanngilaq. Taamaallaat allannguisoqarpoq 2009-imi atuisut akiliteqartalernerata aalisarneq pillugu inatsimmi aaqqissuussinikkut eqqunneqartup eqqortumik paasineqartarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Taamanikkut aalajangersagaasumut ilaatigut

oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq, “Erseqqissaatigineqassaaq, akiliut soorluttaaq akitsuut eqqarsaatigineqarmata atuisunut akiliutitut, Kalaallit Nunaani Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliinermut aningaasartuutit matussuserneqarnissaat siunertaralugu.” Taamaasilluni akitsuut piviusumik Kalaallit Nunaani Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliinermut aningaasartuutit matussuserneqarnissaanni atuisunut akiliutaammat, oqaaseq “akitsuut” eqqoqqissaartumik atorineqannigilaq taamaattumillu inatsisissatut siunnersuutikut matumuuna allannagortinneqassalluni taamaattuunerminut – tassalu “akiliut”.

Aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 14, imm. 9-p, imm. 3 assigaa, ilutigaluguli piginnaatitsilluni Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanissaanut inuit inuillu inatsisitigut akisussaasut, akiliummik akiitsorisaminnik tamakkiisumik akiliisimannigitsut aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu akuersissummik nutaamik pissarsinnaasanngitsut, aningaasat akiitsorilersimasat, pillaatitut ernialiuussalluunniit akileqqaarsimatinnagit.

Imm. 4-imut

Naalakkersuisunit nukiit annertuut atorineqartarsimapput akiliummik aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 14 naapertorlugu akiliuteqannigitsoornermi aningaasanik akiligassarineqalersunik akiliisitsiniartarnernut.

Naalakkersuisunit akuersarneqarsinnaanngitsutut isigineqarpoq nukinnik atuinissaq Nunatta Karsianut aninganik akiligassarineqalersunik akiliisitsiniartarnermut akiliutinik akiliinngitsoortarnerup kingunerisaanik. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuutikkut Naalakkersuisut kissaatigaat aalajangersartassallugu, akiliutinik akiliuteqarnermi akiliutissanngorsinnaasut maannakkut pillaammik ernialersorneqartalernissaat, piffissaq eqqorlugu akiliisoqarsimatinnagu.

Taamaattumillu siunnersuummi aalajangersagaq erniat pillugit inatsimmut innersuussivoq. Erniat aningaasartaat, piunasaqaatinut taamaattunut atuuttoq, erniat pillugit inatsit naapertorlugu aalajangersarneqarsimavoq pisortatigoortumik erniat kisitsisitaattut qaqugukkulluunniit aalajangersarneqarsimasumut 7 procentinik ilallugu. Erniaat pillugit inatsit kunngip peqqussutaatigut nr. 991, 14. oktober 2011 Kalaallit Nunaannut atuuttussannagortinneqarsimavoq 1. november 2011 atortuulersinneqarluni.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq eqqunneqarpoq qulakkeerniarlugit inatsit naapertorlugu akiliisitsissutit Nunatta Karsianut nakkartinneqartarnissaat, maannamut pisarsimasutut Naalagaaffiup karsianuunngitsoq.

§ 2-mut.

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2013 atortuulissasoq.